

Identifikátor materiálu: **ICT-1-20**

Předmět	Informační a komunikační technologie
Téma materiálu	Kancelářské balíky a grafické editory
Autor	Ing. Bohuslav Nepovím
Anotace	Student si procvičí / osvojí programové vybavení počítače – kancelářský balík.
Druh učebního materiálu	Prezentace (Výklad / Test)
Typ vzdělávání	Střední škola / SOU
Ročník	1.
Datum vytvoření	Listopad 2012

Základy informačních a komunikačních technologií

Kancelářské balíky a grafické editory

Kancelářský balík

- **Kancelářský balík (office)** je označení pro skupinu kancelářského software prodávaného jako celek, který nabízí určitý stupeň propojení jednotlivých aplikací v balíku. Jeho součástí obvykle bývá textový procesor, tabulkový procesor, nástroj na tvorbu prezentací či databázový systém + další.
- V současné době je nejrozšířenější balík Microsoft Office, který se stal standardem. Proto se stala schopnost číst soubory Microsoft Office nutnou podmínkou pro kterýkoli kancelářský balík, jež mu chce konkurovat.
- V poslední době získávají oblibu open source kancelářské balíky OpenOffice.org a LibreOffice, který jsou na rozdíl od Microsoft Office dostupný zdarma a pro řadu platforem.

Microsoft Office

System Microsoft Office nabízí flexibilní a výkonné způsoby dosahování nejlepších výsledků. Díky přístupu k souborům systému Office přes webový prohlížeč nebo mobilní telefon se systémem Windows můžete zůstat připojeni ke svým projektům i tehdy, když nejste u svého počítače.

Balík může obsahovat (záleží na zakoupené sadě):

- **Word** – textový procesor
- **Excel** – tabulkový procesor
- **PowerPoint** – program na vytváření prezentací
- **OneNote** – program pro vytváření textových nebo grafických poznámek
- **Outlook** – e-mailový klient
- **Access** – databázový program
- **FrontPage** – aplikace pro vytváření webových stránek v HTML
- **Publisher** – ve verzi 2007 nahradil FrontPage z předcházejících verzí

OpenOffice.org a Libre Office

OpenOffice.org a LibreOffice jsou svobodné kancelářské balíky pro Windows, Macintosh a Linux, který nabízí šest plnohodnotných aplikací pro práci s vašimi dokumenty a daty:

- **Writer**– textový editor
- **Calc**– tabulkový procesor
- **Impress**– prezentační nástroj
- **Draw**– grafický editor
- **Base** – databázová aplikace
- **Math** – nástroj pro vytváření matematických vzorců

Jsou komukoliv dostupný zdarma!

Kam se hodí Microsoft Office?

Tento balík je zaměřen na zjednodušení rutinních činností, při kterých není třeba využívat žádné speciální funkce.

Z toho vyplývají i oblasti, kde se více hodí tento balík:

- využívání aplikací závislých na Microsoft Office (některé informační systémy, ekonomické programy apod.),
- firmy, kde není problém platit vyšší ceny,
- prostředí s masivním využíváním technologií firmy Microsoft (SharePoint, Exchange, Data Link, MS SQL apod.). Proto tam, kde se takové technologie používají, lze profitovat z jejich snadného propojení s kancelářským balíkem. Nasazení tohoto balíku je pak vysloveně nezbytné tam, kde se používá software závislý na některých funkcích tohoto balíku.

Kam se hodí LibreOffice nebo OpenOffice.org?

Tyto balíky mají velkou výhodu v licenci a ceně. Lze je instalovat podle potřeby, klidně i na všechny počítače, protože to nezvyšuje náklady a ani není třeba sledovat počet využívaných licencí.

Za vhodné použití těchto balíčků lze považovat například:

- firmy/organizace s větším počtem počítačů, na nichž se pracuje s kancelářským balíkem jen občas,
- prostředí s operačními systémy GNU/Linux, *BSD apod.,
- firmy/organizace/úřady, kde se pracuje s formátem ODF nebo kde je potřeba mít možnost snadné úpravy PDF dokumentů,
- neziskové organizace s nedostatkem finančních prostředků,
- domácnosti, školy,
- organizace, které chtějí funkce na míru – doplňky.

Grafické editory

Výhodou grafické informace je její vyšší vypovídací schopnost než u informace v textové podobě. Programy pro podporu grafiky slouží pro tvorbu a manipulaci s grafickými objekty v elektronické podobě. Grafický software zahrnuje širokou škálu programů různého využití. Umožňuje uživateli graficky interpretovat nejrůznější typy dat: kreslit vlastní obrázky, navrhovat loga, mapy, kreslit diagramy a schémata, upravovat naskenované fotografie, atd. Patří sem i tvorba animací a systémy podporující konstrukční návrhy pomocí počítače.

Grafické editory se dělí na **rastrové** (neboli bitmapové) a **vektorové**. *Rastrové* jsou určeny pro úpravu fotek a rastrových obrázků (nejčastěji formáty JPEG a PNG). *Vektorové* jsou pro úpravu a tvorbu počítačové grafiky (nejčastěji formát SVG), jako jsou ikony, webová grafika (která se před použitím zkonvertuje na rastrový obrázek), a podobně.

Rastrové grafické editory

Obrázky se v nich vytvářejí bitmapově, tzn. že během kreslení je obrázek pouze mozaikou bodů, *nakreslené objekty nejsou samostatné*, jsou jen součástí této mozaiky, po nakreslení s nimi již nelze samostatně pohybovat, nelze měnit jejich velikost, deformovat je apod. Mezi nejznámější rastrové grafické editory patří: malování, GIMP, Paint Shop Pro, Irfan View, Zoner Photo Studio.

Podle typu komprese se bitmapové formáty dělí na:

- **formáty bez vnitřní komprese** - např. BMP, na disku zabere nejvíce místa.
- **formáty s vnitřní bezztrátovou kompresí** - např. PCX, GIF, obrázek je stále stejný, ale na disku zabere méně místa (např. třetinu).
- **formáty s vnitřní ztrátovou kompresí** - např. JPG, obrázek se trochu poškodí (což oko ani nepozná), ale na disku zabere málo místa (např. desetinu).

U každého bitmapového obrázku můžeme určit:

- **jeho rozměry** (šířka a výška mozaiky) - např. 300x200 pixelů
- **jeho barevnou paletu** (maximální počet použitelných barev v obrázku). Příklad:

a) barevné obrázky

s 16-barevnou paletou (4-bitové kódování)

s 256-barevnou paletou (8-bitové kódování)

s 65536-barevnou paletou (16-bitové kódování - tzv. *High color*)

s 16 mil-barevnou paletou (24-bitové kódování - tzv. *True color*) - nejlepší kvalita, (tzv. čisté nebo pravdivé barvy)

b) černobílé obrázky

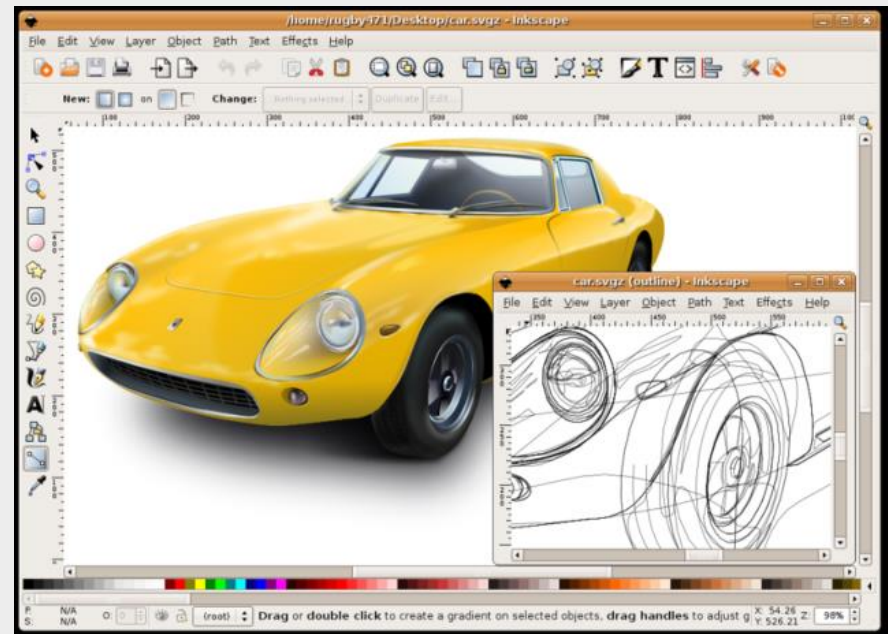
s 2-barevnou paletou (obrázek pouze z černé a bílé - např. technický výkres)

s 16-barevnou paletou (4-bitové kódování) - obrázek se 16 stupni šedi

s 256-barevnou paletou (8-bitové kódování) - 256 stupňů šedi - už celkem realistické

Vektorové grafické editory

Obrázky se v nich vytvářejí vektorově, tzn. po jednotlivých objektech (obdélník, elipsa, čára, text), tyto *objekty jsou i nadále samostatné*, lze je kdykoliv později smazat bez poškození okolních objektů, lze je kdykoliv později deformovat, zvětšovat, zmenšovat apod. Mezi nejznámější vektorové grafické editory patří *CorelDraw*, *Zoner Callisto*, *Adobe Illustrator*, programy pro technické kreslení (*AutoCad*).

Otázky:

- Jaké kancelářské balíky znáte?
- Jaké programy kancelářské balíky obsahují a k čemu slouží?
- K čemu slouží grafické editory?
- Na jaké dvě skupiny se dělí grafické editory?
- Vyjmenujte nějaké grafické programy.

- **Použité zdroje:**

http://cs.wikipedia.org/wiki/Kancel%C3%A1%C5%99sk%C3%BD_bal%C3%ADk, [3.11.2012]

<http://www.openoffice.cz/>, [3.11.2012]

<http://cs.libreoffice.org/>, [3.11.2012]

<http://www.linuxexpres.cz/kancelar/srovnani-kancelarskych-baliku-vhodnost-pouziti-ve-firmach>, [3.11.2012]

http://cs.wikipedia.org/wiki/Vektorov%C3%BD_grafick%C3%BD_editor, [3.11.2012]

http://cs.wikipedia.org/wiki/Bitmapov%C3%BD_grafick%C3%BD_editor, [3.11.2012]

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Inkscapeo.45.png>, [3.11.2012]